

[Forsvarsministeren]

ning af dele af den logistiske støttestruktur fra Holmen til Frederikshavn og Korsør.«

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af d.d. meddeler landbrugsministeren, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Landbrugspolitisk redegørelse.

(Redegørelse nr. R 8).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil komme til forhandling tirsdag den 25. november 1986.

Skriftlig redegørelse:

Landbrugspolitisk redegørelse af 19. november 1986.

(Redegørelse nr. R 8).

Landbrugsministeren (Britta Schall Holberg):

1. Indledende bemærkninger

Landbruget står i disse år over for store udfordringer. Markedsudsigterne er præget af, at stigende landbrugsproduktion medfører vanskelige afsætningsvilkår. I EF giver overskudslagrene problemer med finansiering af den fælles landbrugspolitik, og der kan ikke ventes prisforbedringer i de kommende år.

Udviklingen i produktionsmetoder og teknologi trækker i retning af større og mere effektive brug. De intensive og specialiserede produktionssystemer på både plante- og husdyrområdet betyder imidlertid, at landbruget i stigende grad stilles over for det omgivende samfunds og den enkelte landmands normer og krav om hensyntagen til miljø og dyrevelfærd. Disse udfordringer for både den enkelte landbofamilie og erhvervet skærpes af de voksende ønsker i samfundet om bevarelse af naturværdier, økologisk producerede varer, ændrede kostvaner m.m.

Regeringen fremlægger hermed en redegørelse for den landbrugspolitiske strategi, der tager disse spørgsmål op. Strategien lægger

op til holdningsskifte og en omstilling af indsatsen såvel i erhvervet som ved udformning af de offentlige foranstaltninger på landbrugsområdet.

Den landbrugspolitiske redegørelse vil senere i folketingsåret blive suppleret med redegørelser om dyrevelfærd, skovpolitik og økologisk jordbrug. Gartnerierhvervet er ikke behandlet særskilt i denne redegørelse, men er i vid udstrækning omfattet af de initiativer, som her fremlægges.

Temaerne i den landbrugspolitiske redegørelse er de senere års udvikling i erhvervet, udviklingsperspektiverne, den landbrugspolitiske strategi og det erhvervspolitiske oplæg samt landbrug-miljø-problematikken.

2. Udviklingen i de senere år

Struktur.

Strukturtilpasningen er gået stærkt i dansk landbrug. Landmændene må hele tiden tilpasse sig de skiftende økonomiske vilkår og den hastige teknologiske udvikling. Landbruget er et erhverv, hvor produktivitsfremgangen er overordentlig kraftig, og hvor nye produktionsmetoder hurtigt vinder indpas. I de senere år har stigningen i den samlede produktivitet udgjort 2 pct. om året, og arbejdsproduktiviteten er steget med 7 pct. om året.

Strukturtilpasningen har især vist sig ved:

Færre og større produktionsenheder.

Øget specialisering i produktionen.

Stigende koncentration af husdyrbesætningerne.

Det er nu kun knap halvdelen af bedrifterne, der giver arbejde til en eller flere heltidsbeskæftigede, men det er til gengæld hovedparten af landbrugsproduktionen, der fremkommer på heltidsbedrifterne. Den anden halvdel er deltids- og fritidsbedrifter, hvor indkomsten fra landbruget suppleres med indkomst uden for bedriften.

Med vedtagelsen af landbrugsloven er der skabt lovmæssige rammer for en udvikling, som uden at tilsidesætte hensynet til de effektive produktionsenheder skaber mulighed for bevarelse af mindre, men bæredygtige landbrugsejendomme. Den nye lov om del-pension, der både omfatter selvstændige og medhjælpende ægtefæller, sikrer landbofami-